

Lijktoerisme

ELKE KEER ALS de Amsterdamse grachten worden uitgebaggerd, schijnt men behalve veel fietsen ook honderden asurnen te vinden. Families die na de crematie de asurn mee naar huis nemen, bedenken zich blijkbaar na een tijdje en 'dumpen' de urn in de gracht. Wist u dat niet? Het nieuws is dan ook via een omweg - uit Duitsland - tot ons gekomen. Daar werd het 'feit' gebruikt als argument in de discussie over een wetwijziging die het mogelijk zou maken de asurn mee naar huis te nemen. Waar of niet, het argument sloeg kennelijk aan. De wetwijziging is er niet door gekomen. Een van de gevolgen van het niet-wijzigen van de wet is dat het 'lijktoerisme' nog wel even zal aanhouden. Zo wordt de Duitse belangstelling voor crematie in Nederland wel eens genoemd. Door de beperkende maatregelen en voorschriften in eigen land kiezen veel Duitsers voor crematie in het liberalere Nederland, waar de nabestaanden wel vrij over de as kunnen beschikken. Voor de Nederlandse (en Belgische) grenscrematoria is de niet-wijziging dus goed nieuws, omdat de profijtlijke situatie blijft bestaan. Want vaak gaat het alleen om 'techni-

sche' crematies, waarbij geen afscheidsplechtigheid wordt gehouden.

Zoals ook in een bericht op de nieuwspagina staat, gaat crematorium Slangenburg uit Doetinchem zelfs zo ver dat men meewerkt aan een opzetje om de urn bij Duitse nabestaanden thuis te krijgen, hoewel dat laatste wettelijk niet is toegestaan. Dat gaat zo: Slangenburg vraagt de urn op bij een Duits crematorium om de as (zogenaamd) in Nederland te verstrooien; is de as eenmaal in Nederland, dan 'bedenkt' de familie zich ineens en besluit men de urn toch maar mee naar huis te nemen. Via deze populaire omweg en dankzij Slangenburg belandt de urn toch nog op de Duitse schoorsteenmantel. Hoe ver ga je als crematorium in het verlenen van service? Het is wel duidelijk waarom Nederlandse crematoria en hun uitgebreide dienstverlening zo goed staan aangeschreven in Duitsland.

JASPER ENKLAAR

Uitvaart nieuws

MEI 2003 *Uitvaart*

'Nederlandse omweg' blijft populair voor overleden Duitsers

In Duitsland blijft de 'Friedhofszwang' van kracht. In de grootste deelstaat Noordrijn-Westfalen heeft wetgeving die de Friedhofszwang zou afschaffen, het niet gehaald. Naar verwachting zullen de overige deelstaten dit beleid volgen. Dat wil zeggen dat de nabestaanden na crematie nog steeds de urn of de as op een begraafplaats moeten laten bijzetten of verstrooien. Ze mogen de asurn niet mee naar huis nemen. Toch is dat wel wat steeds meer Duitsers willen. De oplossing daarvoor is de 'Nederlandse omweg': na een crematie in Nederland kunnen de nabestaanden na de voorgeschreven termijn dat de as op het crematorium bewaard moet blijven, de asurn afhalen. Daarna kunnen ze de urn meenemen en de as verstrooien of thuis bewaren. Een van de felste pleitbezorgers voor deze 'omweg' en voor afschaffing van de

Friedhofszwang is *Bernd Bruns*. Op zijn website www.postmortal.de biedt Bruns uitgebreide instructies voor degenen die de Nederlandse omweg willen volgen. Hoewel meerdere crematoria in de grensstreek de Duitse markt bedienen, beveelt Bruns vooral crematorium Slangenburg in Doetinchem uitgebreid en van harte aan. "De wetwijziging is gestrand omdat kerken en uitvaartondernemers in verzet zijn gekomen en zware druk hebben uitgeoefend", zegt Bruns. "De politici hebben vervolgens zwakke knieën gekregen. Een van de argumenten in de discussie was dat het thuis bewaren van de urn tot misbruik leidt. Daarbij verwees men naar de praktijk in Amsterdam: bij het uitbaggeren van de grachten zouden er honderden urnen zijn gevonden."

Wekelijks krijgt Bruns minstens tien verzoeken

om informatie. Als een crematie in Duitsland heeft plaatsgevonden, is er nog steeds een mogelijkheid via de Nederlandse omweg over de urn te beschikken. Daarvoor heeft Bruns op zijn website een standaardbrief geplaatst waarin Slangenburg de opdracht krijgt bij het Duitse crematorium de urn op te vragen omdat nabestaanden de as op het Nationaal Verstrooiterrein Delhuizen willen verstrooien. Als de urn eenmaal in Doetinchem is, geeft Bruns de instructie het crematorium Slangenburg een briefje te sturen dat de nabestaanden van gedachten zijn veranderd en de asurn willen komen afhalen. De as thuis bewaren is weliswaar strafbaar, maar de autoriteiten zullen volgens Bruns zelden tot vervolging overgaan. Wel is het goed uit voorzorg het identificatiesteentje 'kwijt te raken', zo schrijft hij.